

De Vilde Blomsters Dag i Norden 2008

Erik Hammer

”Tørken og varmen har udviklet sære ting, Leverurt var allerede godt på vej, og Søpryd stod på tør bund og syntes ikke, det var særlig sjovt at være vandplante”.

Udsagnet kommer fra Ian Heilmann fra Skagen. Tørken hentyder til den megen sol og næsten udeblivende nedbør, som hele Danmark oplevede i maj måned. Dette kunne tydeligt aflæses på plantevæksten. Specielt på tørre lokaliteter tørrede vegetationen næsten væk. Senere hen imod De Vilde Blomsters Dag kom regnen, og som det vil fremgå, så havde den igen i år indflydelse på mange af turene.

For 22. gang afholdt Dansk Botanisk Forening søndag den 15. juni 2008 De Vilde Blomsters Dag og for 6. år blev arrangementet afholdt i samarbejde med de botaniske foreninger i Sverige og Norge samt de botaniske miljøer på Island, Færøerne, Åland og Finland. I alt var der i Norden ca. 465 ture med omkring 9.400 deltagere.

I Danmark afholdtes 95 ture. Heraf fremgik de 94 af programmet i majnummeret af URT 2008. Den sidste kom først til redaktionens kendskab efter programmets udarbejdelse. På turene deltog ca. 1.750 personer, hvoraf ca. 110 var børn. I runde tal betyder det, at der har været 17 voksne og 1 barn med på hver tur. I 2007 var de tilsvarende tal: På 95 ture deltog ca. 1.900 personer hvoraf ca. 100 var børn. Det svarede til 19 voksne og 1 barn. Turene fordelte sig i år således, at der var 43 for-

Foto: Sømosen ved Ballerup. Keld Nørgaard

middagsture, 48 om eftermiddagen og 4 var aftenture. 78 ture varede 2 timer, 15 mellem 2,5 og 3 timer og specielle forhold gjorde, at man på 2 ture kunne møde op indenfor 4 timer.

Hvert år er der ture, som ikke er helt gængse naturture. Esben Buch og Anton Thøger Larsen formåede igen i år at lave en cykelbotanikture med 24 deltagere med udgangspunkt i Aalborg. ”Vejret drillede, ellers en fin cykeltur ad cykelstier langs Limfjorden med fokus på vandplanter, strandenge, fåregræsning af offentlige arealer med Bjørneklo”.

I Nørreådalene tæt ved Fussingø havde Jan Højland inviteret til høslæt. ”Dagen formede sig som en tur i engene med ca. 20 deltagere. ”Vi diskuterede behovet for høslæt/afgræsning contra den stærkt fremskredne tilgroning med Pil mm... Derudover forsøgte vi efter bedste evne at slå med le – nogle af os har prøvet det et par gange og kan lige akkurat begå os, andre helt

uøvede, men der var heldigvis et par gamle folk, som har slået med le et helt liv og derfor sagtens kunne vise vi andre, hvordan det foregår. Vi fik slået en lille fodboldbane, fældet noget Pil og hygget os med kaffe og kakao fra vand på bålet”.

I Vandmosen i Grib Skov kunne 18 deltagere sammen med Anders Michaelsen og Henrik Jørgensen deltage i et naturgenopretningsprojekt. Her kunne man samtidig med at høre om den specielle mos- og karplanteflora diskutere naturpleje og give en hånd med til at fjerne træopvækst.

Normalt er der desværre ikke mange børn med på turene, men for at prøve at tiltrække dem havde Anne-Marie Bürger, Irina Goldberg og Annette Winther i samarbejde med Naturcenter Herstedhøje og Herstedhøjene tilrettelagt en hel speciel børnevenlig udstilling med 87 deltagere hvoraf imponerende hele 25 var børn. Efterfølgende var der tur i området. ”Flere besøgende

udtrykte begejstring for udstillingen, som bestod af hhv. græsser og tokimbladede planter i blomst, samt mosser fra græsplænen, på tagene og i skoven. Alle arterne var blevet plukket og anrettet dagen forinden. Ca. 20 snobrød blev lavet over bål, hvor man også havde mulighed for Stor Nælde og blade af Lind med i dejen som skulle bages. Til dette kunne man drikke en kop frisklavet hyldeblomst hentet direkte fra gryden over bålet”.

Jens Hæstrup havde også et familie- og børnevenligt arrangement ved Tårnby Naturskole, men på trods af omtale i lokalpressen og på det lokale bibliotek, så undrede det Jens Hæstrup, at kun 8 mødte frem.

Vejret på De Vilde Blomsters Dag i Norden spiller en stor rolle for antallet af deltagere. I år var vejret ikke kun i Danmark men i store dele af Norden heller ikke med arrangementet. Mange turledere melder om kraftig regn før, under og efter turen. Det illustreres af følgende fra John Mønsted Jensen, Rebild: ”Turen måtte afkortes pga. regnvej, men alligevel mange posi-

tive tilkendegivelser”, og Hanne Henriksen, Syddjurs: ”Turen afsluttedes 20 min. før tid pga. slagregn”. Men andre havde mere held. Anne Murmann Hansen og Peter Wind havde tur til Norddjursland: ”Perfekt timing. Fint vejr fra 10.00 til 11.55 – og så regnede det”. Jens Reddersen, Mols: ”Tørvejr undervejs (kl. 9.30 – 12), og en stor regn- og haglbyge satte i gang 12.10, hvor vi netop var under tag på naturcenter Karpenhøj. Hvor heldig kan man være? Jeg er det (7-9-13) ALTID”. Og så var det jo fantastisk forudseende, som Westy Esbensen skriver, at ”16 personer havde indset, at der ville komme en pause i de hektiske regn- og tordenbyger mellem kl. 13.53 og 16.22”.

Vejret til trods, så har deltagerantallet på De Vilde Blomsters dag i Norden været tilfredsstillende, dog uden at der har været ture med ekstremt store deltagerantal. Flest deltagere var der med 87 deltagere på Anne-Marie Bürger, Irina Goldberg og Annette Winthers børnevenlige arrangement på Herstedhøje nord for København. Se tidligere. 58 delta-

gere var der på Martin Reimers tur til Lerskov Plantage i Sønderjylland. Hans Wernberg havde 52 deltagere med til Orkidétur til Hedeland, vest for København. 9 ture havde desværre under 5 deltagere.

Succesen for De Vilde Blomsters Dag i Norden er meget afhængig af, hvordan det lykkes at få turene omtalt i medierne. Nogle år går det fint og andre mindre godt. 2008 var ingen undtagelse, men adskillige turledere meldte om god pressedækning.

Som koordinator af De Vilde Blomsters Dag i Norden så er det altid med spænding, at man ser frem til turledernes evalueringer. Er arrangementet forløbet så positivt som håbet? Her bringes et udvalg af kommentarer, dog nedtones kommentarerne angående vejret jf. tidligere:

”Alle deltagerne var i moden alder. Stemningen var god, og interessen ikke mindre”, ”Stor spredning i viden, men de kloge delte gerne ud på diplomatisk og pædagogisk vis. Ved fælles hjælp lærte de fleste af os noget nyt, og der var en god humoristisk stemning”, ”Fin tur med interesse-rede folk, der var uerfarne i botanik og som gerne ville gå i gang med planter og naturforvaltning”, ”Stor interesse og opmærksomhed. Adskillige lokal-kendte deltagere kunne bidrage med værdifulde kulturhistoriske oplysninger om lokaliteten”, ”Trods den forudgående tørke og hedebølge lykkedes det os at få 156 planter og træer på vores liste. Det er lærerigt at tilrette-lægge og lede sådan en tur – vi har nydt det”, ”Vellykket tur med stor spørgelyst”, ”Engage-rede deltagere, som alle ønskede generelle informationer om de vilde planters vilkår i vores

natur”, ”Dårlig annoncering og ingen presseomtale”, ”Fin tur, med de samme turdeltagere næsten hvert år”, ”Vådt forønden vådt foroven”, ”Grunden til det lave deltagerantal er delvis, at jeg på grund af travlhed ikke fik annonceret tilstrækkeligt for arrangementet”, ”Fin tur med mange positive kommentarer fra deltagerne, som også var meget engagerede og spørgende”, ”Lidt skuffende deltagerantal, men en rigtig hyggelig tur. Jeg er sikker på, at de fremmødte havde en god dag”. Og så får Martin Reimers det sidste ord: ”Vejret holdt tørt og solen skinnede. Rosmarinlyngen blomstrede og kærulden lyste hvidt. Ingen deltagere forsvandt i sphagnummoserne eller blev bidt af plantagens hugorme. Kan man ønske sig mere!”

De Vilde Blomsters Dag i Norden er suverænt Dansk Botanisk Forenings største PR-arrangement og kan slet ikke gennemføres, hvis ikke et meget stort antal

af foreningens egne medlemmer samt naturvejledere, DN-lokalkomiteemedlemmer, medarbejdere i Statsskovvæsenet, kommuner, de tidligere amter med flere vederlagsfrit stiller deres ekspertise til rådighed for den gode sag. Dansk Botanisk Forenings bestyrelse ønsker at takke de omkring 130 ekskursionsledere, der på fornem vis gjorde afholdelsen af De Vilde Blomsters Dag i Norden 2008 mulig. Vi ser frem til et godt samarbejde også i 2009.

Hvert år uddeler turlederne PR-materiale om Dansk Botanisk Forening med tilbud om introduktionstilbud om medlemskab af foreningen for kun 100 kr. hvilket inkluderer samtlige årets numre af medlemsbladet URT. Som tidligere år har det også i 2008 ført til en øget medlemsfremgang. Dansk Botanisk Forenings bestyrelse vil gerne benytte lejligheden til at byde de nye medlemmer velkommen i

foreningen.

I weekenden den 22. – 24. august mødtes repræsentanter for Norsk-, Svensk- og Dansk Botanisk Forening samt de botaniske miljøer fra Færøerne og Finland i Torshavn, Færøerne for at evaluere årets arrangement og koordinere det fremtidige samarbejde mellem foreningerne. Et samarbejde alle ønskede at fortsætte og udbygge. På mødet besluttedes det, at **De Vilde Blomsters Dag i Norden 2009 bliver søndag den 14. juni**. Reserver allerede nu dagen. I 2010 er det den 20/6.

Har du lyst til at være turleder på De Vilde Blomsters Dag i Norden 2009, bedes du snarest henvende dig til undertegnede. Her kan du også få yderligere oplysninger. Det er bestemt ikke nødvendigt at være superbotaniker. Kontakt koordinator Erik Hammer, Bragesvej 23, 8230 Åbyhøj, tlf. 86155341 eller mail: famham@stofanet.dk

Botaniske noter

Nye homonymer

Indsendt af Ib Søderberg. Så nu har vi 108:

Physalis

Jødekirsebær, Natskyggefamilien, Solanaceae

Gople

Polypodium

Engelsød, Bregne

Gople

Ole B. Lyshede

Fugleklo-Bukkehorn i 2008?

I 2007 skete der sensationelle fund af Fugleklo-Bukkehorn (*Trifolium ornithopodioides* syn. *Trigonella a.*). De første fund skete på Ertholmene og omstændighederne herved er beskrevet af Friis m.fl. i Urt 2007,3. Senere blev planten også fundet under NOVANA undersøgelser på Vejlø i Nakskov Fjord. Den blev her set i mængder på et kunstigt dige henover en strandeng samt mere sporadisk på strandengen selv.

Fugleklo-Bukkehorn var senest registreret på Ertholmene i 1937. Der har selvsagt været stor spænding, om planten dukkede op i 2008. Flere har kigget efter og undertegnede har ved 2 besøg

på Ertholmene forgæves ledt efter planten på de kendte steder. Marianne Helkjær inviterede en lille gruppe (Finn Skovgaard, Kjeld Præstegaard, Henrik Holck og undertegnede) på tur til Vejlø i juli. I 3½ time undersøgte vi diget og strandengene grundigt. Der var ingen Fugleklo-Bukkehorn at finde.

De to fundområder vil utvivlsomt have botanikernes opmærksomhed i kommende år. Den har dog også tidligere været registreret på bl.a. Læsø og Neksø Sydstrand, så andre muligheder er bestemt til stede. Men indtil videre synes planten at have bekræftet sin meteoriske levevis.

Ole B. Lyshede.